

1. Context Oekraïne

Oekraïne bevindt zich sinds februari 2022 in een oorlog. De actuele situatie wisselt voortdurend. De gemeente Tavrieske ligt in door Rusland bezet gebied. Dit geldt ook voor de kerkplanting Hola Pristan. De andere kerken en kerkplantingen verlenen noodhulp aan vluchtelingen.

Dit maakt dat het met zekere armslag naar de toekomst gekeken wordt. De kans is groot dat de plannen die we hebben anders of niet gerealiseerd kunnen worden, of dat nieuwe mogelijkheden zich aandienen die we nu niet vermoeden.

Met dit voorbehoud moet dit jaarplan gelezen worden.

2. Context NL

Belangrijke ontwikkeling is de samenvoeging van de GKV en NGK. Plaatselijk leidt dit vaak tot samenvoeging van twee gemeenten, maar ook komt voor dat de bestaande gemeenten naast elkaar functioneren. De NGK-gemeenten in ons werkgebied kennen vanouds zending, welke wordt gecoördineerd door de gemeente Kampen. De organisatie is behoorlijk verschillend aan die van OZ/RSV'n. De "harmonisatie" van een en ander zal geruime tijd vergen. Denkbaar is dat het GKV-deel en NGK-deel nog eigen koers hierin vaart.

Intussen laat de benarde oorlogssituatie wel een dankbaar stemmende vrijgevigheid zien.

Om een goede transparante verantwoording mogelijk te maken worden giften die binnenkomen onder het label Noodfonds & Wederopbouw gescheiden van de gelden samenhangend met de reguliere begroting.

In vorige jaren is OZ geconfronteerd geweest met kerken die OZ als een kostenpost zien waarop wel bezuinigd kan worden. Dit is een landelijk verschijnsel. Dat hangt samen met de krimp in gemeenten en daarmee dalende inkomsten, maar ook met een andere kijk op zending/missionaire gemeente.

De verarming van Nederland die de komende jaren in versneld tempo lijkt te gaan zal dit proces aanjagen. Anderzijds laten macroverkenningen zien dat organisaties die afhankelijk zijn van giften en fondsen goede jaren meemaken en de vooruitzichten goed zijn.

3. Structurele ondersteuning UERC-gemeenten en kerkplantingen

Op basis van de vijfjarenovereenkomst tussen OZ en UERC ondersteunt OZ de kerken in Oekraïne. In die overeenkomst is een vermindering van 5% per jaar opgenomen, om de materiele zelfredzaamheid van de gemeente te stimuleren. Aan die bepaling wordt al twee jaar geen gevolg gegeven. Integendeel, in 2022 is de ondersteuning met 10% verhoogd als gedeeltelijke inflatiecompensatie.

In het gesprek met de synode, van 6 september 2022, is door OZ aangegeven dat er begrip is voor de moeilijke situatie waarin de gemeenten zich bevinden en het derhalve nu niet de tijd is om dit thema op te pakken. De kerken zijn uitgenodigd een realistische begroting op te stellen.

Voor OZ betekent dit dat rekening gehouden wordt met een kostenstijging van ongeveer 15%.

Mutatis mutandis geldt dit ook voor de kerkplantingen.

In de meerjarenbegroting van OZ is ruimte opgenomen voor nieuwe kerkplantingen. Die ruimte nemen we ook op voor 2023.

Ds. Cor Harryvan is nu enkele jaren niet meer in Oekraïne werkzaam. Dat gegeven dwingt OZ om met UERC de dialoog aan te gaan hoe het kerkverband functioneert zonder de begeleiding van Cor Harryvan.

OZ wil dit gesprek in 2023 aangaan, daarbij de oorlogssituatie wel in het oog houdend.

Thema's zijn o.m.

- Begeleiding van kerkplantingen en voortzetting stappen deze als volwaardige gemeente te zien;
- Functioneren van de Financiële Commissie van de synode;
- Voortgang mbt dossiers emeritering en diaconaal fonds.

4. *Ondersteuning sociale/ diaconale projecten*

Sinds lang ondersteunt OZ de verslavingskliniek The Right Way, ook op basis van een vijfjaren overeenkomst. Hoewel de bijdrage van OZ inmiddels een beperkt deel is van de totale begroting van TRW wordt de relatie wederzijds als waardevol gezien.

OZ wil met bestuur TRW overleggen over aanwending van het tweede gebouw, dat nog slechts in ruwbouw is opgeleverd, in het kader van wederopbouw. Misschien een optie voor een revalidatiekliniek?

Een sponsoring van dit project komt ten laste van het fonds Noodhulp & Wederopbouw.

5. *Ondersteuning seminarie*

Het seminarie ERSU wordt voor 50% gefinancierd door OZ, en daar gaan we in 2023 mee door.

Afgezien van de oorlogsomstandigheden en de gevolgen van dien functioneert het goed. De board is 'geoeukraïeniseerd' en geprofessionaliseerd. Het aantal studenten is stabiel.

Thema's die in 2023 zullen spelen zijn ondermeer:

- Huisvesting stafleden (in relatie tot het pand Dobri Put);
- Opnemen van alle personele kosten in de begroting (voor 2022 worden de kosten van Oleksii Blyzniuk apart verrekend);
- De verhouding tussen ERSU en de ontwikkelingen in Minsk/ Belarus. Daar worden cursussen gegeven waarbij de toekomstige status niet helder is: of ontwikkelen als 'dependance' van ERSU of uitgroeien tot een zelfstandige opleiding. Op de achtergrond speelt mee dat het niet mogelijk is voor studenten uit Wit-Rusland naar Kiev te reizen.
- De coaching van studenten, en vorm van rapportage over vorderingen van studenten die door OZ worden ondersteund.

OZ nam in 2022 het besluit vier studenten in Minsk te ondersteunen voor de duur van een jaar. De tijdelijkheid heeft als achtergrond dat de kosten, opzet van studie nogal verschilt van ERSU, zo lijkt het. OZ wil gelijksoortige gevallen gelijksoortig behandelen.

OZ heeft ERSU en andere seminaries laten weten, dat indien behoefte bestaat een congres te organiseren teneinde de samenwerking te onderzoeken/stimuleren, te willen participeren in de organisatie en kosten. We houden dat in het hoofd, wetend dat de oorlogssituatie de realisatie niet vergemakkelijkt.

6. *Relaties tussen gemeenten Nederland en Oekraïne*

De volgende kerkelijke partnerrelaties functioneren min of meer:

- Almere - Chmelnitsky en Kamyanets-Podilskyi
- Veenendaal - Tavrieske en Holan Pristan
- Hattem - Svalyava
- Apeldoorn en Zutphen - Ruda
- Ede - Stepan
- 't Harde - Rivne
- Dronten - Zhytomir (Dronten is gevraagd)

7. *Vastgoed*

OZ is eigenaar van twee vastgoed objecten. Het advies is eerder gegeven deze objecten niet te verkopen.

Het gaat om:

- Tolstoi Avenue - In dit appartement is ooit door ds Nap cs het seminarie gestart. Na vertrek van de familie Van Alten is het verhuurd aan een docent van het baptistenseminarie. Door oorlogsomstandigheden moest deze Amerikaan het land ontvluchten. Als terugkeer niet mogelijk is zullen we een andere huurder moeten zoeken. Het is een aantrekkelijk object op een A-locatie en goed verhuurbaar.
Dobri Put - Dit pand wordt bewoond door Yuriy Strizakov, een ouderling van de gemeente te Kiev. Er zijn problemen met de installatie (gas) en ook op andere punten is renovatie gewenst. Momenteel wordt geïnventariseerd wat de kosten hiervan zijn en of het alternatief verkopen in huidige staat de voorkeur verdient. De grond is niet in eigendom. OZ ziet graag dat het pand wordt gebruikt ten voordele van het seminarie, bijv. als woonruimte voor het hoofd van de staf.

8. Fonds Noodhulp & Wederopbouw

Direct na uitbreken van de oorlog heeft OZ de kerken in Oekraïne financieel ondersteund voor noodhulpactiviteiten. Zaken als voeding, bedden, witgoed, noodaggregaten om vluchtelingen dak, brood en rust te bieden.

OZ heeft veel giften ontvangen. Meer dan direct kan worden ingezet voor deze noodhulp, al gaan hier blijvend bedragen heen. Aan de kerken is gevraagd welke rol zij kunnen hebben in de wederopbouwfase, en hoe OZ daarin kan helpen. Dat is besproken en gevraagd tijdens de synode van 6 sept 2022.

Intussen wordt voor dit fonds apart boekhouding gehouden van giften en uitgaven.

9. Externe betrekkingen

OZ participeert in het Landelijk Samenwerkings Verband van de GKv kerken. Praktisch heeft dat de betekenis dat OZ bijdragen levert aan het tijdschrift Naast. OZ neemt verder geen diensten af van Verre Naasten, er liggen geen voornemens hierin verandering aan te brengen.

OZ is lid van het CPOE, het Christelijk Platform Oost Europa in de afdeling Oekraïne. Het platform organiseert toerustingscursussen.

Verder worden contacten onderhouden met de stichting Hulp Oost Europa (HOE) en Global Rize.

10. Financiën

Het lange termijnbeleid is de structurele inkomsten en uitgaven met elkaar in evenwicht te houden en daarnaast een buffer aan te houden. Gebruikelijk is hiervoor een marge van 3 maal de jaarlijkse verplichtingen aan te houden.

Omdat OZ mede door vrijvallen van de kosten voor het missionair team (te) ruime reserves heeft, is afgelopen jaren besloten tot verlaging van het quotum dat aan deelnemende kerken wordt gevraagd.

De huidige oorlogsomstandigheden vragen om terughoudend beleid.

